

Spis treści

Przedmowa.....	V
Wykaz skrótów	XV
Rozdział I. Pojęcie i charakter podatku jako dochodu publicznego.....	1
§ 1. Dochody publiczne i ich klasyfikacja.....	1
§ 2. Definicja podatku.....	7
§ 3. Struktura podatku.....	9
§ 4. System podatkowy i klasyfikacja podatków.....	20
§ 5. Zasady systemu podatkowego.....	25
§ 6. Funkcje systemu podatkowego.....	28
Rozdział II. Standardy polskiego prawa podatkowego.....	30
§ 7. Źródła i zasady tworzenia prawa podatkowego.....	30
I. Uwagi ogólne.....	30
II. Źródła prawa podatkowego w Konstytucji RP.....	32
III. Ustawy podatkowe.....	37
IV. Rozporządzenia jako źródło prawa podatkowego.....	41
V. Miejscowe prawo podatkowe.....	45
VI. Zasady tworzenia prawa podatkowego w świetle Konstytucji RP.....	47
§ 8. System podatkowy i jego uwarunkowania.....	55
I. Tworzenie systemu podatkowego.....	55
II. Problem fiskalizmu podatkowego i granic opodatkowania.....	59
III. Społeczne postawy wobec systemu podatkowego.....	63
IV. Polski system podatkowy – spojrzenie praktyczne.....	67
Rozdział III. Ordynacja podatkowa – część materialna.....	75
§ 9. Zagadnienia ogólne.....	75
§ 10. Prawo o zobowiązaniach podatkowych.....	79
I. Obowiązek podatkowy.....	79
II. Zobowiązanie podatkowe i sposoby jego powstania.....	81
III. Struktura zobowiązania podatkowego.....	84
IV. Termin i zasady płatności podatków.....	87
V. Zaległości podatkowe.....	90
VI. Nadpłata podatku.....	94
VII. Preferencje podatkowe – ulgi w spłacie podatku.....	96
1. Uwagi ogólne.....	96
2. Problem klauzul generalnych i uznania administracyjnego.....	99

3. Aspekty proceduralne ulg w spłacie podatku.....	102
4. Ulgi w spłacie podatków a pomoc publiczna	104
VIII. Potrącenie podatkowe (kompensata podatkowa)	106
IX. Przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w zamian za zaległości w płatności podatków państwowych lub samorządowych ..	108
X. Pozostałe preferencje podatkowe.....	110
XI. Wygasanie zobowiązań podatkowych.....	111
XII. Zabezpieczenie zobowiązań podatkowych.....	112
1. Uwagi ogólne.....	112
2. Sposoby zabezpieczenia podatkowego w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.....	114
3. Sposoby zabezpieczenia podatkowego według Ordynacji podatkowej.....	115
4. Hipoteka i zastaw skarbowy – zagadnienia wstępne.....	116
5. Hipoteka podatkowa	117
6. Zastaw skarbowy	120
XIII. Odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań podatkowych.....	122
1. Uwagi ogólne.....	122
2. Odpowiedzialność podatnika.....	123
3. Odpowiedzialność płatnika i inkasenta.....	125
4. Odpowiedzialność następców prawnych.....	126
5. Spadkobiercy jako następcy podatkowi.....	127
6. Sukcesorzy przekształceń i połączeń osób prawnych jako następcy podatkowi.....	128
7. Zapisobiercy jako następcy podatkowi.....	129
8. Odpowiedzialność osób trzecich.....	130
9. Rozwiedziony małżonek podatnika.....	133
10. Członek rodziny podatnika.....	134
11. Nabywca przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części.....	134
12. Odpowiedzialność za firmanctwo	135
13. Odpowiedzialność osób trzecich za zaległości podatkowe związane z władaniem nieruchomościami oraz wykorzystywaniem ich do prowadzenia działalności gospodarczej.....	136
14. Wspólnicy spółek osobowych.....	138
15. Członkowie zarządu spółek kapitałowych.....	138
16. Nowo powstała (nowo zawiązana) osoba prawna	139
17. Gwarant (poręczyciel) zobowiązania podatkowego	140

Rozdział IV. Ordynacja podatkowa – część procesowa	141
§ 11. Prawne aspekty kodyfikacji procedur podatkowych	141
§ 12. Zasady ogólne postępowania podatkowego.....	146
1. Katalog zasad ogólnych.....	147
1. Zasada praworządności, czyli legalizmu	147
2. Zasada prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych	149
3. Zasada udzielania niezbędnych informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego pozostających w związku z przedmiotem tego postępowania	151

4. Zasada prawdy obiektywnej	152
5. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu	154
6. Zasada przekonywania strony	156
7. Zasada szybkości postępowania	156
8. Zasada pisemności	157
9. Zasada dwuinstancyjności postępowania podatkowego	158
10. Zasada trwałości ostatecznych decyzji podatkowych	159
11. Zasada jawności postępowania wyłącznie dla stron	160
§ 13. Uczestnicy postępowania podatkowego	160
I. Organy podatkowe i ich właściwość	160
II. Właściwość instancyjna, rzeczowa i miejscowa terenowych rządowych i państwowych organów podatkowych	161
III. Właściwość instancyjna, rzeczowa i miejscowa ministra finansów jako organu podatkowego	173
IV. Właściwość miejscowa organów orzekających o odpowiedzialności osób trzecich	175
V. Zasady ustalania właściwości miejscowej organu podatkowego w przypadku zmiany miejsca zamieszkania lub siedziby podatnika w trakcie roku podatkowego	176
VI. Spory o właściwość organów podatkowych	177
§ 14. Wyłączenie pracownika organu podatkowego oraz organu podatkowego	179
§ 15. Strona i podmioty uprawnione do uczestnictwa w postępowaniu na prawach strony	183
§ 16. Ogólne instytucje procesowe i czynności materialno-techniczne postępowania podatkowego	188
I. Załatwianie spraw	188
II. Doręczenia	193
III. Wezwania	198
IV. Przywrócenie terminu	201
V. Metryka, protokoły i adnotacje (czynności materialno-techniczne)	202
VI. Udostępnianie akt stronie postępowania	204
VII. Zawieszenie postępowania podatkowego	204
VIII. Kary porządkowe	206
IX. Koszty postępowania	207
§ 17. Przebieg postępowania podatkowego (tryb zwyczajny i tryby nadzwyczajne)	208
I. Tryb zwyczajny postępowania podatkowego	210
1. Wszczęcie postępowania	210
2. Postępowanie wyjaśniające (dowodowe)	217
3. Przesłuchanie świadka	220
4. Rozprawa	228
5. Decyzje i postanowienia oraz zwyczajne środki odwoławcze	230
6. Wygaśnięcie decyzji	235
7. Postanowienie	236
8. Odwołanie	236
9. Zażalenia	239
II. Nadzwyczajne tryby wzruszenia decyzji ostatecznej	239
1. Wznowienie postępowania	239

2. Stwierdzenie nieważności decyzji podatkowej.....	241
3. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznej.....	243

Rozdział V. Inne rodzaje postępowań w sprawach podatkowych.....	245
§ 18. Interpretacje przepisów prawa podatkowego.....	245
§ 19. Postępowanie w sprawie porozumień w sprawach ustalania cen transakcyjnych.....	253
§ 20. Czynności sprawdzające.....	258
§ 21. Kontrola podatkowa.....	259
§ 22. Wymiana informacji podatkowych z innymi państwami.....	267
§ 23. Postępowanie w sprawie wydawania zaświadczeń.....	274
Rozdział VI. Pośrednie podatki państwowe.....	277
§ 24. Podatek od towarów i usług.....	277
I. Zagadnienia teoretyczne.....	277
1. Geneza i rozwój ogólnych podatków obrotowych.....	277
2. Rozwój ogólnego podatku obrotowego w Polsce.....	280
3. Formy ogólnego podatku obrotowego.....	282
4. Formy podatku od wartości dodanej.....	285
5. Podstawowe cechy konstrukcji obowiązującego podatku od wartości dodanej.....	288
6. Źródła prawa w zakresie podatku od towarów i usług.....	291
II. Zakres podmiotowy podatku.....	295
1. Podatnik.....	295
2. Płatnik.....	299
3. Przedstawiciel podatkowy.....	299
4. Organy podatkowe.....	300
III. Zakres przedmiotowy podatku.....	302
1. Uwagi ogólne.....	302
2. Odpłatna dostawa towarów na terytorium kraju.....	304
3. Odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju.....	305
4. Eksport i import towarów.....	306
5. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT) i wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT).....	308
6. Zwolnienia.....	309
IV. Podstawa opodatkowania.....	311
V. Stawki podatku.....	313
VI. Obowiązek podatkowy i zobowiązanie podatkowe.....	315
VII. Odliczenie i zwrot podatku naliczonego.....	318
VIII. Obowiązki podatników.....	321
IX. Procedury szczególne.....	326
§ 25. Podatek akcyzowy.....	329
§ 26. Podatek od gier.....	345
I. Zagadnienia teoretyczne.....	345
II. Zakres podmiotowy opodatkowania.....	347
III. Zakres przedmiotowy opodatkowania.....	348
IV. Podstawa opodatkowania i stawki podatku.....	350
V. Obowiązki podatników.....	352

Rozdział VII. Bezpośrednie podatki państwowe	354
§ 27. Teoretyczne modele opodatkowania dochodów osób fizycznych.....	354
I. Koncepcje zakresu podmiotowego podatku dochodowego	354
II. Koncepcje zakresu przedmiotowego podatku dochodowego	356
III. Koncepcje funkcji (celów) podatku dochodowego.....	357
§ 28. Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	358
I. Uwagi ogólne	358
II. Podmiotowy zakres opodatkowania	359
1. Status rezydenta i niereszydenta.....	360
2. Stan cywilny i rodzina jako przesłanka zmiany zasad opodatkowania	362
3. Opodatkowanie współników spółek osobowych i spółki cywilnej	366
4. Wyłączenia podatkowe	367
III. Przedmiotowy zakres opodatkowania	368
1. Przychód.....	368
2. Koszty	369
3. Dochód	372
IV. Przegląd najważniejszych kategorii przychodów objętych podatkiem dochodowym	372
1. Przychody ze stosunku pracy.....	372
2. Przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej.....	373
3. Przychody z działalności wykonywanej osobiście.....	376
4. Przychody z działów specjalnych produkcji rolnej.....	376
5. Przychody ze sprzedaży nieruchomości	377
6. Przychody ze sprzedaży ruchomości	378
7. Przychody kapitałowe.....	378
8. Przychody z giełdy	378
9. Przychody z najmu lub dzierżawy.....	378
10. Przychody z praw autorskich.....	378
11. Pozostałe przychody objęte podatkiem dochodowym.....	378
V. Zwolnienia podatkowe	379
VI. Technika obliczania podatku dochodowego od osób fizycznych.....	380
VII. Ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych	382
VIII. Formalności podatkowe	385
§ 29. Uprozczone formy podatku dochodowego od osób fizycznych.....	387
I. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	387
1. Oświadczenie o wyborze formy opodatkowania.....	388
2. Zakres podmiotowy	388
3. Przedmiot opodatkowania i stawki podatkowe	389
4. Tryb i warunki płatności	390
II. Zryczałtowany podatek dochodowy od przychodów osób duchownych ..	391
§ 30. Podatek dochodowy od osób prawnych	392
I. Geneza i charakter podatku dochodowego od osób prawnych.....	392
II. Zakres podmiotowy podatku dochodowego od osób prawnych	395
III. Zakres przedmiotowy podatku dochodowego od osób prawnych	399
IV. Zwolnienia przedmiotowe	408
V. Podstawa opodatkowania i ulgi ją korygujące	409
VI. Skala i stawki podatkowe.....	411
VII. Tryb płatności podatku dochodowego od osób prawnych.....	415

§ 31. Podatek tonażowy	416
I. Zakres podmiotowy	418
II. Zakres przedmiotowy	419
III. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku	420
IV. Pobór podatku	421
§ 32. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	421
Rozdział VIII. Podatki samorządowe	428
§ 33. Opodatkowanie nieruchomości	428
I. Uwagi wstępne	428
II. Podatek od nieruchomości	432
1. Podmiot opodatkowania	432
2. Przedmiot opodatkowania	433
3. Zwolnienia w podatku od nieruchomości	434
4. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	435
5. Tryb i warunki płatności	437
III. Podatek rolny	438
1. Zakres podmiotowy	438
2. Przedmiot opodatkowania	439
3. Zwolnienia	440
4. Podstawa opodatkowania oraz stawki podatkowe	441
5. Ulgi w podatku rolnym	444
6. Tryb i warunki płatności	445
IV. Podatek leśny	446
1. Przedmiot opodatkowania	446
2. Podmiot opodatkowania	447
3. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	447
4. Zwolnienia	448
5. Tryb i warunki płatności	448
§ 34. Podatek od spadków i darowizn	449
I. Geneza podatku	449
II. Modele podatku	451
III. Zakres opodatkowania	453
IV. Zwolnienia z opodatkowania	456
V. Obowiązek podatkowy	459
VI. Podstawa opodatkowania	460
VII. Skala podatkowa	464
VIII. Ulga mieszkaniowa	465
IX. Zasady płatności	467
§ 35. Podatek od czynności cywilnoprawnych	468
§ 36. Karta podatkowa	474
I. Istota ryczałtu jako uproszczonej formy opodatkowania	474
II. Zakres opodatkowania	475
III. Zasady płatności	477
§ 37. Podatek od środków transportowych	479
Rozdział IX. Międzynarodowe prawo podatkowe	481
§ 38. Zakres i pojęcie międzynarodowego prawa podatkowego	481
§ 39. Międzynarodowe podwójne opodatkowanie i sposoby eliminacji	482

§ 40. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania	487
I. Status prawny i znaczenie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.....	487
II. Zakres przedmiotowy i podmiotowy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.....	492
III. Zasady rozdziału roszczeń podatkowych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania.....	497
IV. Postanowienia szczególne umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	507
§ 41. Prawo UE a bilateralne umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	512
§ 42. Raje podatkowe.....	515
§ 43. Inne podatkowe umowy międzynarodowe	520
I. Konwencja Arbitrażowa	520
II. Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych.....	523
Rozdział X. Prawo podatkowe Unii Europejskiej.....	525
§ 44. Wprowadzenie do prawa podatkowego UE	525
I. Źródła prawa UE.....	525
II. Zasada niedyskryminacji i zakaz protekcjonizmu podatkowego	528
§ 45. Harmonizacja podatków pośrednich	533
I. Podatek od wartości dodanej.....	533
II. Podatek akcyzowy.....	538
1. Dyrektywa horyzontalna odgrywająca kluczową rolę dla systemu podatku akcyzowego	538
2. Dyrektywy strukturalne, dotyczące harmonizacji struktur poszczególnych wyrobów akcyzowych	539
III. Podatki pośrednie od gromadzenia kapitału	540
§ 46. Harmonizacja podatków bezpośrednich.....	542
I. Cechy harmonizacji podatków bezpośrednich.....	542
II. Dyrektywy odnoszące się do opodatkowania dochodów osób prawnych	542
III. Dyrektywa w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek	552
IV. Inne inicjatywy UE dotyczące podatków bezpośrednich	555
1. Wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania (CCCTB).....	555
2. Agresywne planowanie podatkowe	558
3. Zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu spadków	560
§ 47. Wymiana informacji. Współpraca w sprawach podatkowych w UE	562
I. Ogólna charakterystyka współpracy w sprawach podatkowych	562
II. Wymiana informacji oraz pomoc w zakresie doręczeń pism urzędowych w podatku od wartości dodanej	562
III. Wymiana informacji oraz pomoc w zakresie doręczeń pism urzędowych w podatku akcyzowym	564
IV. Wymiana informacji oraz pomoc w zakresie doręczeń pism urzędowych w podatkach bezpośrednich	565
V. Współpraca w zakresie poboru zobowiązań podatkowych	567

Rozdział XI. Kontrola skarbowa	570
§ 48. Zagadnienia ogólne	570
§ 49. Zakres przedmiotowy i podmiotowy kontroli skarbowej	571
I. Zakres podmiotowy	573
§ 50. Struktura organizacyjna kontroli skarbowej	574
I. Uprawnienia kontroli skarbowej oraz zasady użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej	576
II. Wywiad skarbowy	577
Rozdział XII. Parapodatki	580
§ 51. Pojęcie i cechy opłat oraz parapodatków	580
§ 52. Opłata skarbowa	581
§ 53. Opłaty lokalne	583
I. Uwagi ogólne	583
II. Opłata targowa	584
III. Opłata miejscowa oraz opłata uzdrowiskowa	585
IV. Opłata od posiadania psów	586
§ 54. Opłata planistyczna	587
§ 55. Opłata adiacencka	588
§ 56. Opłata eksploatacyjna oraz inne opłaty geologiczne	591
§ 57. Opłaty w prawie wodnym	592
Indeks rzeczowy	595